

J. Mikulius -
2015-05-28

2015 05 28
686

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos savivaldybių asociacijai
El. paštas bendras@lsa.lt

ANTI-KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠŲ

2015 m. gegužės 27 d. Nr. 4-01-4022

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatomis savo iniciatyva atlikome kai kurių rajonų savivaldybių¹ mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašų antikorupcinį vertinimą.

Atlikę antikorupcinį vertinimą, esminių antikorupcinio pobūdžio pastabų neturime, tačiau siekdami didesnio skaidrumo ir aiškumo, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (toliau – Švietimo įstatymas) 36 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad mokiniai į atitinkamą ugdymo programą vykdančią mokyklą vadovaujantis Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymu (toliau – Transporto lengvatų įstatymas) vežami visuomeniniu transportu mokinio pažymėjime nurodytu maršrutu, mokykliniu autobusu arba kitu transportu. *Į mokyklą ir atgal privalo būti vežami kaimuose, miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas.*

Minėto straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad mokinių, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į bendrojo ugdymo mokyklą (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje), vežimą į mokyklą ir atgal organizuoja valstybinės ir savivaldybės

¹ Raseinių rajono savivaldybės geltonųjų ir mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas tarybos 2008 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. (I.1)TS-234; Šilutės rajono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo ir nuomojimo tvarkos aprašas, patvirtintas tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T1-1725; Kretingos rajono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo(-si) tvarkos aprašas, patvirtintas tarybos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. T2-315; Elektrėnų savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas tarybos 2014 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. TS-303; Šalčininkų rajono savivaldybės švietimo įstaigų transporto ir geltonųjų autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2010 m. kovo 30 d. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 30 d. sprendimu; Širvintų rajono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2013 m. rugpjūčio 29 d. Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. 1-183.

mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas), kitų mokyklų – savininkas (dalyvių susirinkimas) savo nustatyta tvarka ir atvejais.

2. Atkreipiame dėmesį, kad ne visos rajonų savivaldybių tarybos, tvirtindamos mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašus, nurodė, kad mokyklinis autobusas naudojamas mokiniams, gyvenantiems toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos, vežioti į mokyklą ir atgal į namus pagal kiekvienų metų rugsėjo mėnesį mokyklos direktoriaus patvirtintą maršrutą, taip pat naudojamas vežioti mokinius, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į bendrojo ugdymo mokyklą. Pavyzdžiui: Šalčininkų rajono savivaldybės švietimo įstaigų transporto ir geltonųjų autobusų naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. kovo 30 d. sprendimu Nr. T-1148, nėra nurodyta, kad mokyklinis autobusas naudojamas mokiniams, gyvenantiems toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos, vežioti į mokyklą ir atgal į namus, nors pačiame sprendime yra nurodyta, kad jis priimtas vadovaujantis Švietimo įstatymo 36 straipsnio 1 dalimi.

Nustatėme, kad kai kurių rajonų savivaldybių administracijos neturi patvirtintų mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašų, pavyzdžiui, Alytaus rajono savivaldybės administracija. Dėl to galima daryti prielaidą, kad mokykliniai autobusai gali būti naudojami nesivadovaujant Švietimo įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje įtvirtintomis nuostatomis. Nėra aišku, kokiais kriterijais vadovaudamiesi tam tikrų mokyklų direktoriai rengia ir derina mokyklinių autobusų maršrutus ir (ar) išlaikomas Švietimo įstatyme įtvirtintas 3 kilometrų nuo mokyklos atstumas. Nesant tikslaus reglamentavimo arba iki šiol neturint patvirtinto mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašo, mokyklų direktoriams paliekama diskrecija nustatyti tokį autobusų maršrutą ir atstumą nuo mokyklos, koks jiems atrodo tinkamiausias, ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu.

3. Pažymėtina, kad kai kurios rajonų savivaldybių tarybos, tvirtindamos mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašus, vadovavosi tik Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, nors papildomai turėtų vadovautis Transporto lengvatų įstatymu ir Švietimo įstatymo 36 straipsniu. Pavyzdžiui: Širvintų rajono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2013 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. 1-183, Kretingos rajono savivaldybės mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2013 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. T2-315.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, ir siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome rajonų savivaldybių administracijoms, kurių mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašai nesuderinti su Švietimo įstatymo 36 straipsnio nuostatomis, parengti ir pateikti savivaldybių taryboms tvirtinti naujus mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašus, o savivaldybių administracijų pavaldžioms švietimo įstaigoms, turinčioms mokyklinius ir mokyklinius geltonuosius autobusus, vadovaujantis

naujai parengtais aprašais, parengti autobusų naudojimo, saugojimo, atsakomybės ir apskaitos dokumentų pildymo tvarkas.

Prašome Lietuvos savivaldybių asociaciją supažindinti visas asociacijos nares su šia antikorupcinio vertinimo išvada ir per tris mėnesius nuo antikorupcinio vertinimo išvados gavimo dienos informuoti Specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip buvo atsizvelgta į antikorupcinio vertinimo išvadoje pateiktus pasiūlymus.

Direktoriaus pavaduotojas

Romas Zienka

Valerij Keldanovič, tel. (8 706) 62 750, el. p. valerij.keldanovic@stt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. – smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių merams

2015-08-27 Nr. SR-8928

I

DĖL GELTONŪJŲ MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ

Švietimo ir mokslo ministerija yra gavusi savivaldybių administracijų švietimo padalinių vadovų ir mokyklų vadovų klausimų dėl geltonųjų mokyklinių autobusų naudojimo galimybių kitoms mokyklų reikmėms laisvu nuo mokinių vežiojimo metu, pavyzdžiui, vežti mokytojus į kvalifikacijos tobulinimo renginius.

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintose programose, kurias įgyvendinant savivaldybėms skiriami geltonieji mokykliniai autobusai, nustatytus tikslus, geltonieji mokykliniai autobusai skiriami vežti iš namų į mokyklą ir atgal:

– kaimuose, miesteliuose didesniu kaip 3 kilometrų atstumu nuo mokyklos gyvenančius mokinius, ypač, jei jie turi pakeisti ar yra pakeitę mokyklą dėl jos reorganizavimo, likvidavimo ar struktūrinės pertvarkos;

– mokinius, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į bendrojo ugdymo mokyklą (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje);

– ikimokyklinio ar priešmokyklinio amžiaus vaikus, kuriems yra privalomas ikimokyklinis ar priešmokyklinis ugdymas.

Švietimo ir mokslo ministerijos reglamentavimo sričiai priklausančiuose teisės aktuose nenustatytos galimybės geltonuosius autobusus naudoti kitoms reikmėms. Tačiau, atsižvelgus į savivaldybių administracijų švietimo padalinių vadovų ir mokyklų vadovų pareikštą poreikį geltonuosius autobusus naudoti ir kitoms reikmėms, Švietimo ir mokslo ministerijos nuomone, laisvu nuo mokinių pavėžėjimo laiku ar mokinių atostogų metu, geltonieji autobusai galėtų būti panaudojami kitoms su ugdymo organizavimo užtikrinimu susijusioms mokyklos reikmėms:

– vežti mokinius į savivaldybės, regioninius ir šalies saviraiškos renginius (dalykų olimpiadas, konkursus, varžybas, sporto, sveikatos ugdymo, meninės raiškos, turizmo, gamtos, techninės kūrybos bei kitus nepamokinius renginius) bei mokinių pažintinei ir kultūrinei veiklai (lankyti sociokultūrinę ir meninę vertę turinčius objektus);

– mokinių ugdymo ar jų socialinėms problemoms spręsti (vežti mokinius konsultuoti į pagalbos mokiniui įstaigas, vežti mokinius į brandos egzaminų centrus laikyti brandos egzaminus, klasės vadovui ar socialiniam pedagogui lankyti mokinius šeimose ir kt.);

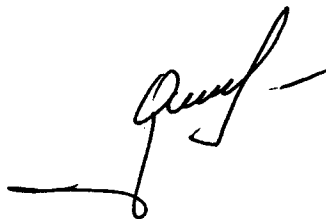
– vežti mokytojus, mokyklos darbuotojus į kvalifikacijos tobulinimo renginius, vykstančius savivaldybėje ar šalyje;

– kitoms mokyklos reikmėms ugdymo proceso organizavimui užtikrinti (atsivežti įsigytiems vadovėliams, ugdymo priemonėms ir kt.);

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 26 punkte, nustatyta, kad sprendimus dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turto, dėl šio

turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymo (išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose) gali priimti savivaldybės taryba. Savivaldybės taryba, reglamentuodama geltonųjų mokyklinių autobusų naudojimo paskirtį ir tvarką, turėtų užtikrinti, kad visų pirma geltonieji mokykliniai autobusai būtų naudojami pagal jų tiesioginę paskirtį, užtikrinama mokinių vežiojimo kokybė, saugumas ir švietimo prieinamumas.

Švietimo ir mokslo ministrė

Audronė Pitrenienė

Arvydas Vaitiekėnas, tel. (8 5) 219 1135, el. p. Arvydas.Vaitiekenas@smm.lt